

Çin’de Ekonomik Gelişim Bölgeleri

Ekonomik gelişim bölgeleri Çin’de başarılı bir yapı olmuştur. 1980 yılında kurulmuş olan Shenzhen Özel Ekonomi Bölgesi’nin (ÖEB) elde etmiş olduğu başarı Asya ülkeleri arasında da hızla yayılarak ekonomik reform ve yabancı yatırımları çekmede bir katalist görevi üstlenmiştir.

Gelişim Bölgeleri Çin’de yabancı işletmelerin daha güvenli bir ortamda iş yapmalarına olanak sağlamış; Çin’in iş yapma ortamında sıklıkla karşı karşıya kalınan bürokratik kademelerin azaltılması konusunda yatırımcıya yardımcı olmuştur.

Asya’da Gelişim Bölgelerine yapılan yatırımın avantajları

- Teşvik politikaları
- Hükümetin desteğinin sağlanması
- Özerklik
- Kaynak erişimi
- Teknoloji, know-how ve inovasyon, kalifiye eleman
- Nisbeten daha iyi altyapı, finansman ve rezidans olanakları

Çin’in ilk ÖEB’leri Çin’in kıyı kentleri olan Shenzhen, Shantou ve Xiamen’da kurulmuştur. Hükümet bu bölgeler aracılığı ile ülkeye daha fazla direk yabancı yatırımcı çekmeyi amaçlamıştır. Öte yandan bu bölgeler devlet planlı ekonomik modelin yavaş yavaş daha liberal bir ekonomiye dönüşmesi için bir test alanı olma görevini üstlenmiştir.

Günümüzde yukarıda bahsi geçen ÖEBler bu bölgelere alternatif olarak kurulmuş olan ve yüksek rakamlarda yabancı yatırımı çeken diğer yeni model ekonomik gelişim bölgeleri karşısında avantajını kaybetmiştir. Örneğin; 2008 yılında Çin hükümetinin yapmış olduğu İşletme Vergisi Reformu bu bölgeler için verilmiş olan özel vergi teşviklerini hükümsüz bırakmıştır. Eski model Özel Ekonomi Bölgeleri yabancı firmaların yalnızca ticari faaliyetlerine odaklanırken, yeni model gelişim bölgeleri işletmelerin market erişimi, iç pazara ürün satmaları, işlemlerin tek bir bankodan yapılması, yatırım için arsa seçimi, gelişmiş altyapı vb. gibi pek çok konuda yatırımcıya özel hizmetler sunmaktadır.

Çin’de Ekonomik Gelişim Bölgeleri Çeşitleri

Aşağıda Çin’deki farklı gelişim bölgelerini tanıtan kısa bilgiler verilmiştir.

- Özel Ekonomi Bölgesi
- Ekonomik ve Teknolojik Gelişim Bölgesi
- İleri Teknoloji Yatırım Bölgesi
- Serbest Ticaret Bölgesi
- Serbest Üretim Bölgesi
- Gümrük Lojistik Bölgesi
- Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgesi

İstanbul

Megrutiyet Caddesi,
No:46 Topkapı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 458 10 11
F +90 (312) 428 86 78
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E brloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 778 77 70
F +1 (202) 778 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Gallée 75118
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce In China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-318, 50 Liangmaqlao Road
Chaoyang District Beijing 10025 P.R
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeanchamber.c

www.tusiad.org

Özel Ekonomi Bölgeleri

Çin’de toplam 6 adet ÖEB vardır. İlk ÖEB 1980 yılında 400 kilometrekare alana yayılan Shenzhen kentinde kurulmuştur. Bölgede yatırımlar için çeşitli teşvikler verilmiştir. Vergi indirimleri bu teşvikler içerisinde o dönemde en cazip teşvik olmuştur. Öte yandan yabancı yatırımcılar için kredi edinme, nisbeten daha esnek yasal uygulamalar, mevzuatta şeffaflık, turizm sosyal tesisleri gibi avantajlar sağlanmıştır.

2008 yılında hükümetin uygulamaya koyduğu “Kurumlar Vergisi Reformu” ile ÖEB’lerdeki vergi indirimleri sona ermiştir. Geçtiğimiz birkaç on yılda, bu bölgelerdeki dinamizmi korumak ve yeni teşvikler sağlamak amacıyla, hükümet bazı yasal uygulamaları kolaylaştırmış, bölge içinde küçük ekonomik ve teknolojik gelişim bölgeleri ve Gümrüklü Lojistik Bölgeler açmış, altyapı çalışmalarına hız kazandırmıştır.

Shenzhen’den sonra Çin hükümeti bu modeli Zhuhai, Shantou, Xiamen, Hainan ve Chongqing şehirlerinde de uygulamıştır.

Ekonomik ve Teknolojik Gelişim Bölgeleri

ETGB’leri teknoloji odaklı sanayilerin gelişimine katkı sağlamak ve hükümetin sanayi sektörlerini ve yükselen sanayi yatırımlarını geliştirmek için ayırdığı fonları tevzi etmek, amacıyla kurulmuştur.

1984 yılında Çin’de 14 liman kenti açılmış ve bu kentlerde toplam 17 ETGB kurulmuştur. Çin’in hızla artan dışa açılma çabaları sonucunda günümüzde Çin’de farklı bölgelerde 100’den fazla ETGB kurulmuştur.

ETGBler lokasyon açısından yatırım için iyi bir seçim olabilir Bu bölgelerde; iç pazara erişim, ileri teknoloji, kalifiye eleman gibi konularda avantajlar sunulmaktadır. ETGBler içerisinde, okul, residans, turistik alanlar ve eğlence alanları mevcuttur.

Çin’deki belli başlı ETGBler

Tianjin Economic-Technological Gelişim Bölgesi (TEDA)

Suzhou Sanayi Parkı (Zhejiang Eyaleti)

Guangzhou Gelişim Bölgesi (Guangdong Eyaleti)

Pekin Ekonomik ve Teknolojik Gelişim Bölgesi

Şangay Minhang Ekonomik ve Teknolojik Gelişim Bölgesi

Chengdu Ekonomik ve Teknolojik Gelişim Bölgesi (Sichuan Eyaleti)

İstanbul
Mecidiyeköy Caddesi,
No:46 Topkapı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 458 10 11
F +90 (312) 428 86 78
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E brxoffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 778 77 70
F +1 (202) 778 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Gallée 75118
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-318, 50 Liangmaqiao Road
Chaoyang District Beijing 10025 P.R.
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeanchamber.c

www.tusiad.org

İleri Teknoloji Yatırım Bölgeleri

İleri Teknoloji Yatırım Bölgeleri (İTYB) AR&GE yatırımlarını teşvik etmektedir. Ağır sanayi, ileri teknoloji, IT, elektronik, tıbbi ürünler vb. gibi alanlarda iştigal eden şirketlerin seçebileceği ideal bir bölgedir. Yapı olarak ETGB'lere benzemektedirler.. Bazı İTYBlerde %15lik işletme vergisi indiriminden halen uygulanmaktadır.

Bu bölgelerden birkaçı aşağıda belirtilmiştir;

Pekin Zhong Guancun Teknoloji Parkı

Shenzhen İleri Teknoloji Sanayi Parkı

Wuhan East Lake İleri-teknoloji Bölgesi (Hunan Eyaleti)

Qingdao Ulusal İleri Teknoloji Sanayi Gelişim Bölgesi (Shandong Eyaleti)

Şangay Caohejing İleri Teknoloji Parkı

Hefei Ulusal İleri Teknoloji Sanayi Parkı (Anhui Eyaleti)

Serbest Ticaret Bölgeleri

Serbest Ticaret Bölgeleri (STB) ihracata yönelik üretim, dış ticaret, gümrüklü antrepo hizmetlerine yönelik olarak kurulmuş bölgelerdir.

STBler Çin'in Serbest Ticaret Anlaşması olan ülkeler arasında kurulmuştur. Anlaşma gereğince bu bölgelerde yatırım yapan işletmeler ithalat ve ihracat vergisinden muaf tutulmuşturya da özel indirimli tarife uygulanmaktadır. Vergi iadesi teşviki verilmektedir. Öte yandan, bu bölgelerde kota uygulaması da kaldırılmıştır.Karşılıklı İki ülke arasındaki işçi dolaşımı için gerekli vize formaliteleri de kolaylaştırılmıştır.

Çin'in Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA);

ASEAN-Çin STA

Çin Pakistan STB

Çin Chile STA

Çin -Singapore STB

Çin -Switzerland STA

Çin - Peru STA

Çin –Kostarika STA

Çin-İzlanda STA

Anakara Çin ve Hong Kong Yakın Ekonomik İşbirliği Anlaşması (CEPA)

İstanbul
Mecidiyeköy Caddesi,
No:46 Topkapı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 458 10 11
F +90 (312) 428 86 78
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E brxoffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 778 77 70
F +1 (202) 778 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Gallée 75118
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-318, 50 Liangmaqlao Road
Chaoyang District Beijing 10025 P.R
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeanchamber.c

www.tusiad.org

Anakara Çin ve Makao Yakın Ekonomik İşbirliği Anlaşması

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

Çin hükümeti 29 Eylül 2013 tarihinde Çin’de bir ilke imza atan Şangay Deneysel Serbest Bölgesi’ni kurdu. Bu girişimle hükümet yabancı yatırımlarını liberalleştirmeyi, yatırıma kapalı alanları kademe kademe açmayı, sermaye hareketlerinin serbestleştirilmesini, yuan’ın uluslararasılaşmasını amaçlıyor.

Serbest Üretim Bölgeleri

Serbest Üretim Bölgeleri (SÜB) daha küçük ölçekli ve basitleştirilmiş STB’lerdir. Genellikle gelişim bölgeleri içerisinde yer almaktadırlar, ithalata yönelik üretim için kurulmuşlardır. Bu bölgede üretilen ürünlerin Çin’de iç pazara satılmasına yönelik sınırlamalar getirilmiştir. Bu bölgelerin avantajları arasında; vergi indirimleri, daha kolay döviz işlemleri, ithalat ve ihracat vergilerinden muafiyet, basitleştirilmiş gümrük işlemleri ve kota uygulamasının olmaması sayılabilir.

Bu bölgelerden birkaçı:

Pekin Tianzhu SÜB

Tianjin SÜB

Şangay Minhang SÜB

Chengdu SÜB (Sichuan Eyaleti)

Guangzhou SÜB (Guangdong Eyaleti)

Xi’an SÜB (Shaanxi Eyaleti)

Gümrük Lojistik Bölgeleri

Gümrük Lojistik Bölgeleri (GLB) limanlara ve havaalanlarına yakın bölgelerde kurulmuşlardır. Bu bölgelerin kuruluş amacı, nakliyat ve montaj işlemlerini kolaylaştırmaktır. Kiraları nispeten yüksektir. Bölgede fabrika kurulamaz, üretim yapılamaz. Genellikle depolama işlemleri için uygundur. Bölgede gümrük vergisi uygulanmamaktadır. Ancak, ithal edilen mallar iç pazarda satışa sunulacaksa gümrük vergisine ve diğer ilgili vergilere tabi olmaktadır. Ürünlerin ne kadar süre ile depoda bekletileceği konusunda bir sınırlama getirilmemiştir. Yabancı şirketler herhangi vergiye tabi tutulmaksızın ürünlerini bölge içerisinde teşhir edebilirler.

Çin’deki GLB’lerin birkaçı aşağıda listelenmiştir;

Pekin Tianzhu GLB

Tianjin GLB

Shenyang GLB (Liaoning Eyaleti)

İstanbul
Mecidiyeköy Caddesi,
No:46 Topkapı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 458 10 11
F +90 (312) 428 86 78
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E brloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märksches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Gallée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-318, 50 Liangmaqlao Road
Chaoyang District Beijing 10025 P.R.
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.c

www.tusiad.org

Ningbo GLB (Zhejiang Eyaleti)

Zhuhai GLB (Guangdong Eyaleti)

Yinchuan GLB (Ningxia Eyaleti)

Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgeleri

Sınır-ötesi Ekonomi Bölgeleri (SEB) Çin'in sınır bölgelerinde dış ticareti geliştirmek ve komşu ülkelerle ortak projeler yürütülmesine destek vermek amacıyla kurulmuşlardır. Bu bölgelere yatırım çekmek amacıyla Çin hükümeti, vergi muafiyeti ve vergi indirimleri gibi teşvik politikaları uygulamaktadırlar.

Bu bölgelerden birkaçı:

Eyalet Düzeyi Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgesi Yining (Xinjiang)

Eyalet Düzeyi Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgesi Manzhouli (Inner Mongolia)

Dandong Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgesi (Liaoning Eyaleti)

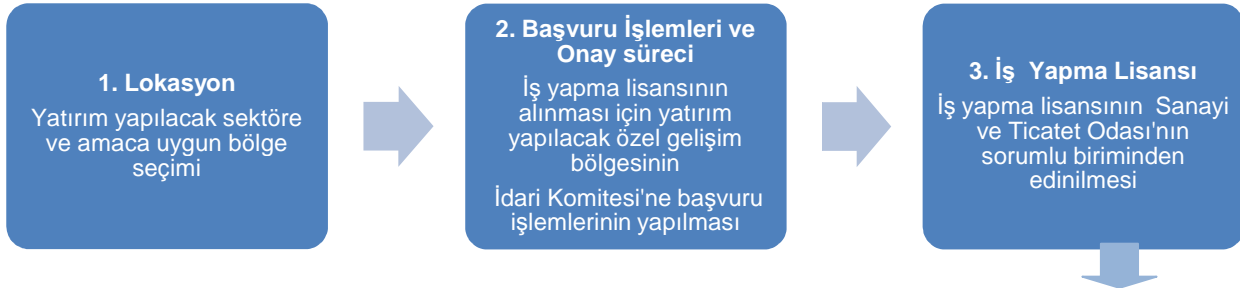
Ruili Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgesi (Yunnan Eyaleti)

Dongxing Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgesi (Guangxi Eyaleti)

Huichun Sınır-ötesi Ekonomik İşbirliği Bölgesi (Jilin Eyaleti)

Başvuru Süreçleri

Aşağıdaki tabloda Çin'de gelişim bölgelerine yatırım yapmak isteyen yabancı işletmeler için başvuru süreci gösterilmiştir. Ancak unutmamak gerekir ki Çin'de yatırım prosedürleri ile ilgilendirici bir düzenleme olmadığı için işlemler bölgeden bölgeye, sektörden sektöre, bağlı olarak farklılık gösterebilmektedir.

Application Procedures: Investing in China's Development Zones

İstanbul
Mecidiyeköy Caddesi,
No:46 Topkapı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 458 10 11
F +90 (312) 428 86 78
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E brxoffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 778 77 70
F +1 (202) 778 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Gallée 75118
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-318, 50 Liangmaqlao Road
Chaoyang District Beijing 10025 P.R
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeanchamber.c

www.tusiad.org

7. Vergi Başvurusu
Yatırım Bölgesi
Vergi Dairesi'ne
başvuru yapılması

6. Banka Hesabı
Banka hesabının
açılması

5. İşletme Tüzel Kişi Kodu
Teknik Denetim
Bürosu'ndan
İşletme Tüzel Kişi
Kodu'nun alınması

4. Şirket kaşesi
Şirket kaşesinin
yaptırılması ve
Bölge'nin vergi
bürosuna
kaydettirilmesi

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Topkapı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 78
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Gallée 75118
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce In China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-318, 50 Liangmaqiao Road
Chaoyang District Beijing 10025 P.R
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org